

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 208/2014-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. apríla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Lubyho predbežne prerokoval sťažnosť L. M., zastúpeného ADVOKÁT s. r. o., Jantárová 30, Košice, konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Rudolfa Manika, PhD., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Er 97/2013, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. februára 2014 doručená sťažnosť L. M. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného ADVOKÁT s. r. o., Jantárová 30, Košice, konajúca prostredníctvom konateľa a advokáta JUDr. Rudolfa Manika, PhD., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Košice II

(ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Er 97/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“).

Zo sťažnosti, z príloh k nej priložených a vyžiadaného spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ doručil 31. decembra 2012 na Exekútorskom úrade JUDr. Mgr. Andreja Dembického návrh na vykonanie exekúcie proti A. B. Následne súdny exekútor JUDr. Mgr. Andrej Dembický (ďalej len „súdny exekútor“) doručil 11. januára 2013 okresnému súdu žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučné konanie je vedené okresným súdom pod sp. zn. 38 Er 97/2013, pričom do dňa doručenia sťažnosti ústavnému súdu okresný súd o žiadosti súdneho exekútora nerozhodol.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza: *„Keďže od podania návrhu uplynulo v máji 2013 už takmer 1/2 roka, podal sťažovateľ dňa 14. 5. 2013 urgenciu konajúcemu súdu, na čo však súd nereagoval. Pretože nasledovali ďalšie prietahy v exekučnom konaní, podal 23. 8. 2013 sťažovateľ novú urgenciu tomuto súdu, avšak bezvýsledne. Sťažovateľ má za to, že aj v takej veci, ako je exekučné konanie, malo byť už dávno vydané poverenie na vykonanie exekúcie resp. vo veci samej malo byť rozhodnuté meritórnym rozhodnutím. V danom prípade ide o neprimeranú dĺžku súdneho konania, ktorá výrazne prevyšuje aj iné exekučné konania. Skutočnosť, že za viac než 1 rok od začatia exekučného konania nebolo vydané žiadne rozhodnutie súdu, nemôže sťažovateľovi spôsobovať ujmu pri práve na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Sťažovateľ tak dodnes nevie odpredať vlastnú nehnuteľnosť, ktorej vypratania sa exekúciou domáha a za kúpu ktorej mu medzitým bola ponúkaná kúpna cena vo výške 80 000,- €. Sťažovateľ má za to, že porušovateľovi základného práva v meritórnom rozhodnutí nebránila zásadná prekážka (II. ÚS 3/00, III. ÚS 46/04), navyše podľa rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva už nie je obligatórnou náležitosťou ústavnej sťažnosti podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu. Sťažovateľ vždy súdu poskytoval súčinnosť a neprispel k neprimeranej dĺžke konania. Vec navyše nie je až tak skutkovo, právne či procesné zložitá, umelo sa predlžuje len nečinnosťou súdu. Neúmerným predlžovaním konania sa dlhodobo predlžuje sťažovateľova právna neistota. Na základe uvedeného sa*

takto sťažovateľ domnieva, že má nárok aj na primerané finančné zadosťučinenie (IV. ÚS 210/04).“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo L. M. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Er 97/2013 porušené bolo.

Okresnému súdu Košice II sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Er 97/2013 konal bez zbytočných prieťahov.

L. M. sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 80 000,- €, ktoré mu je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

L. M. sa priznáva náhrada trov konania vo výške 1 187,86 € za 2 úkony právnej pomoci á 585,89 € a 2 x režijný paušál á 8,04 €, ktoré je Okresný súd Košice II povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty (III. ÚS 61/98), pričom k vytvoreniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 10/98, I. ÚS 44/99, IV. ÚS 68/02), alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 86/08).

V konaniach o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou vyžaduje preukázanie podania sťažnosti predsedovi príslušného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“). Takúto sťažnosť totiž ústavný súd považuje za účinný prostriedok ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorý vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

Účinnosť tohto právneho prostriedku ochrany pred zbytočnými priet'ahmi v súdnom konaní potvrdzuje aj znenie zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý vo viacerých ustanoveniach zdôrazňuje povinnosť sudcu konať bez zbytočných priet'ahov a ustanovuje za také priet'ahy aj disciplinárnu zodpovednosť [§ 2 ods. 2, § 30 ods. 4, § 52 ods. 1 a § 116 ods. 1 písm. b) tohto zákona]. Podobne aj zákon o súdoch v § 64 ods. 1 ustanovuje, že „Účelom vybavovania s'ťažnosti je zistiť, či v danej veci boli spôsobené priet'ahy v konaní...“. V zmysle § 64 ods. 2 prvej vety zákona o súdoch „Orgán, ktorý vybavuje s'ťažnosť, je povinný na účel zistenia stavu veci prešetriť všetky skutočnosti.“. Napokon podľa § 64 ods. 3 zákona o súdoch „Ak orgán poverený vybavovaním s'ťažnosti zistí, že s'ťažnosť je dôvodná, prijme a zabezpečí vykonanie opatrení na odstránenie nedostatkov, ak je to potrebné, vyvodí za vzniknuté nedostatky voči zodpovedným osobám dôsledky.“.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde s'ťažnosť nie je prípustná, ak s'ťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je s'ťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie s'ťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak s'ťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

V nadväznosti na argumentáciu s'ťažovateľa, v zmysle ktorej „*podľa rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva už nie je obligatórnou náležitosťou ústavnej s'ťažnosti podanie s'ťažnosti predsedovi okresného súdu...*“, ústavný súd uvádza, že v reakcii na niektoré rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva korigoval v ostatnom období svoju judikatúru tak, že na požiadavke využitia prostriedkov nápravy v zmysle § 62 a nasl. zákona o súdoch na orgáne štátnej správy dotknutého súdu v zásade už netrvá, ale len v prípadoch, keď dĺžka namietaného konania v čase doručenia s'ťažnosti ústavnému súde je už *prima facie* zjavne neprimeraná (napr. IV. ÚS 26/2012, IV. ÚS 93/2012). V konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci o zjavne neprimeranú doterajšiu dĺžku konania nejde.

V nadväznosti na uvedené ústavný súd poukazuje na právne názory vyjadrené v jeho doterajšej judikatúre, podľa ktorých účelom sťažnosti proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa príslušných ustanovení zákona o súdoch nie je potvrdenie stavu, ktorý nie je v súlade so základným právom zaručeným čl. 48 ods. 2 ústavy, ale poskytnutie príležitosti súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou (m. m. II. ÚS 64/97, I. ÚS 20/05). Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil označený právny prostriedok nápravy podľa zákona o súdoch, alebo ak preukáže, že túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade, ak všeobecný súd, reagujúc na sťažnosť sťažovateľa podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch, prijme opatrenia smerujúce k zabezpečeniu ochrany jeho základného práva, zakladá to podľa názoru ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Sťažovateľ v sťažnosti tvrdí, že „*podal dňa 14. 5. 2013 urgenciu konajúcemu súdu, na čo však súd nereagoval. Pretože nasledovali ďalšie prietahy v exekučnom konaní, podal 23. 8. 2013 sťažovateľ novú urgenciu tomuto súdu...*“. Prihliadajúc na obsah označených podaní sťažovateľa ich v zásade možno kvalifikovať ako sťažnosti podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch.

Na účely objektívneho posúdenia skutočností uvádzaných v sťažnosti si ústavný súd vyžiadal spis vzťahujúci sa na napadnuté konanie vedené okresným súdom, z ktorého zistil, že uznesením sp. zn. 38 Er 97/2013 z 12. marca 2014 okresný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vedenej pod sp. zn. Ex 4185/2012 MB tak, že ju zamietol.

Z uvedeného teda vyplýva, že po tom, ako sťažovateľ doručil okresnému súdu opakovanú (urgenciu) sťažnosť, okresný súd v primeranej lehote vo veci rozhodol, t. j. sťažnosťou podľa zákona o súdoch sa zabezpečila efektívna ochrana základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa na ochranu ústavnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2014